

รายงานสรุปการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้/ประชุมเชิงปฏิบัติการ/และเป็นวิทยากร
กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป
ชื่อ นางสาวภาวดี นามสกุล สิทธิประเสริฐ ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรชำนาญการ กลุ่ม/ฝ่าย กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน
หลักสูตร/หัวข้อเรื่องอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้ฯ หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ - LDD009-63-2
สถานที่อบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้ฯ e-learning
หน่วยงานที่จัดฝึกอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้ฯ กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ตั้งแต่วันที่ 19 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2563 ถึงวันที่ 19 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2563
เพื่อ ☒ อบรม ☐ สัมมนา ☐ อื่นๆ ระบุ
ส่วนที่ 2 สิ่งที่ได้รับจากการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้
2.1 รายงานสรุปเนื้อหาสาระสำคัญในการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้ฯ การอบรม เรื่อง หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ มีเนื้อหาสาระ ดังนี้ 1) ลักษณะของหญ้าแฝก หญ้าแฝก เป็นพืชใบเลี้ยงเดี่ยวตระกูลหญ้าชนิดหนึ่ง เช่นเดียวกับข้าวโพด ข้าวฟ่าง อ้อย ซึ่งพบกระจายอยู่ทั่วไปหลายพื้นที่ตามธรรมชาติ จากการสำรวจพบว่า มีกระจายอยู่ทั่วโลกประมาณ 12 ชนิด และสำรวจพบในประเทศไทย 2 ชนิด ได้แก่ (1) หญ้าแฝกกลุ่ม ได้แก่ พันธุ์สุราษฎร์ธานี กำแพงเพชร ๒ ศรีลังกา สงขลา เป็นต้น ลักษณะของหญ้าแฝกกลุ่ม กอมีใบพุ่มยาวตั้งตรงสูง 150-200 เซนติเมตร ใบสีเขียวเข้ม หลังใบโค้งท้องใบออกสีเขียว ใบเหนียวมีไขเคลือบมาก จึงดกชุ่มมัน มีการแตกตะเกียงและยึดปล้องลำต้น ช่อดอกสูง 150-250 เซนติเมตร รากหยั่งลึก 100-300 เซนติเมตร (2) หญ้าแฝกดอน ได้แก่ พันธุ์ราชบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ร้อยเอ็ด กำแพงเพชร ๑ นครสวรรค์ และเลย เป็นต้น ลักษณะของหญ้าแฝกดอน กอมีใบยาวแผ่โค้งลง สูง 100-150 เซนติเมตร ใบยาว 35-80 เซนติเมตร กว้าง 0.4-0.8 เซนติเมตร ใบสีเขียวเข้ม หลังใบเป็นเส้นแข็งสามเหลี่ยม ใบหยาบ สากคาย มีไขเคลือบน้อย ดูก้านไม่เหนียวมัน ไม่มีการแตกตะเกียงและแตกแขนงลำต้น ช่อดอกสูง 100-150 เซนติเมตร รากหยั่งลึก 80-100 เซนติเมตร 2) การขยายพันธุ์หญ้าแฝก การขยายพันธุ์หญ้าแฝกเพื่อนำไปปลูกสามารถทำได้โดยการเพิ่มปริมาณหน่อที่มีคุณภาพจากแปลงแม่พันธุ์ และนำหน่อที่ได้ไปเพาะชำในถุงขนาดเล็ก หรือทำหน่อรากเปลือย

3) สภาพแวดล้อมในการปลูกหญ้าแฝก

การปลูกหญ้าแฝก ถึงแม้ว่าหญ้าแฝกจะมีความทนทานต่อสภาพแวดล้อมที่วิกฤติต่าง ๆ ก็ตาม แต่เพื่อให้ได้แถวหญ้าแฝกที่มีความแข็งแรง ควรนำกล้าหญ้าแฝกที่ผลิตอย่างมีคุณภาพมาปลูก เตรียมพื้นที่ปลูกโดยการขุดร่องปลูก และเสริมด้วยการใส่ปุ๋ยอินทรีย์ และปลูกในช่วงต้นฤดูฝนหรือมีการรดน้ำในช่วงแรก

4) ประโยชน์ของหญ้าแฝก

(1) ด้านการอนุรักษ์ดินและน้ำ

พื้นที่ลาดชันเกิดการชะล้างพังทลายของดินสามารถป้องกันและแก้ไขได้โดย การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำด้วยหญ้าแฝก โดยปลูกหญ้าแฝกวางทางลาดชัน เพื่อชะลอความเร็วของน้ำที่ไหลบ่า รักษาหน้าดิน และกักเก็บตะกอนดิน

(2) ด้านการฟื้นฟูดินเสื่อมโทรม

ดินเสื่อมโทรมในพื้นที่ดินดาน พื้นที่ดินดาน เป็นพื้นที่ที่มีดินแน่นทึบ ให้ชุดหลุมและใส่ดินผสมกับปุ๋ยหมักและใช้กล้าหญ้าแฝกเพาะชำลงไป เมื่อหญ้าแฝกเจริญเติบโต รากหญ้าแฝกจะแทงลงไปในดินพร้อมตัดใบหญ้าแฝกคลุมดินไว้ หญ้าแฝกจะย่อยสลายและมีการสะสมอินทรีย์วัตถุ เป็นเวลา 1-3 ปี ดินจะมีสภาพดีขึ้นแล้วจึงใช้ปลูกพืชอื่น ๆ ต่อไป

ดินเสื่อมโทรมในพื้นที่แห้งแล้ง พื้นที่แห้งแล้งที่เป็นดินทราย ดินตื้นปนกรวด หรือดินลูกรัง ที่ขาดอินทรีย์วัตถุ ใช้กล้าหญ้าแฝกปลูกให้เต็มพื้นที่ ใส่ปุ๋ยหมักรองก้นหลุม หากมีน้ำรดน้ำจะปลูกได้ตลอดเวลา หรือปลูกหญ้าแฝกในช่วงฤดูฝนอาจหว่านพืชปุ๋ยสดร่วมด้วย ปล่อยให้หญ้าแฝกเจริญเติบโตเป็นเวลา 1 ปี ไถพรวนกลบเศษใบและราก ปล่อยให้ย่อยสลายและปลูกพืชตาม

(3) ด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อม

การปลูกหญ้าแฝกเพื่อลดมลพิษจากน้ำเสียหรือน้ำจากกองขยะ โดยการปลูกหญ้าแฝกเป็นแถวบนเนินดินที่ถมรอบบ่อฝังกลบขยะ หญ้าแฝกจะช่วยดูดซับน้ำเสียได้

การปลูกหญ้าแฝกเพื่อบำบัดน้ำเสีย

ปลูกหญ้าแฝกในพื้นที่ลักษณะเป็นท้องร่อง แล้วปล่อยน้ำเสียไหลผ่านเข้าไป หญ้าแฝกจะช่วยดูดซับธาตุต่าง ๆ ในน้ำเสีย ทำให้น้ำมีสภาพดีขึ้น โดยอาจจะต้องขังน้ำไว้ 3-5 วัน ก่อนจะปล่อยน้ำออกไปยังคลองสาธารณะ

พื้นที่บ่อน้ำเสียหรือน้ำล้างจากคอกสัตว์ ในระบบปิดที่ไม่สามารถระบายน้ำออกได้จนน้ำเน่าเสีย ปลูกหญ้าแฝกในแพลอยน้ำ หญ้าแฝกจะช่วยดูดซับสารละลายต่าง ๆ ในน้ำ และช่วยให้น้ำมีคุณภาพดีขึ้น ควรใช้จุลินทรีย์บำบัดน้ำเสียร่วมด้วย

2.2 ประสพการณ์/ประโยชน์ที่ได้รับ /การประยุกต์ใช้กับหน่วยงาน

ต่อตนเอง

1) ทำให้มีความรู้ความเข้าใจเรื่องเกี่ยวกับหญ้าแฝก ลักษณะ พันธุ์ การขยายพันธุ์ ประโยชน์ของหญ้าแฝกและวิธีการปลูกหญ้าแฝกในการป้องกันแก้ไขปัญหาด้านต่าง ๆ

2) สามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการทำการเกษตรของตนเองได้

ต่อหน่วยงาน/การนำมาประยุกต์ใช้กับหน่วยงาน

2.3 ปัญหาและอุปสรรคในการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้

การเข้าเรียน e-learning ค่อนข้างเข้าเรียนได้ยาก เนื่องจากคอมพิวเตอร์ที่ใช้มีโปรแกรมที่ไม่รองรับกับระบบการเรียน

2.4 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ควรมีการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่องและเพิ่มหลักสูตรที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์ต่อการทำการเกษตร เพื่อให้บุคคลที่สนใจได้เข้าศึกษาเพิ่มพูนทักษะและความรู้ และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้หรือเผยแพร่ต่อไป

ลงชื่อ ท้าว สิทธิประเสริฐ

(นางสาวท้าวดี สิทธิประเสริฐ)

ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรชำนาญการ

ผู้รายงาน

วันที่ 24 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2563

ส่วนที่ 3 ความเห็นของผู้บังคับบัญชา

ทราบ

ลงชื่อ.....

(นายสมศักดิ์ สุขจันทร์)

ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน

ตำแหน่ง.....

วันที่ ๒๕ เดือน สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๓